

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШІРИНШО
ШОХТЕМУР (РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
ФЕДЕРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ (АВСТРІЯ)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

26 жовтня 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 378:63:001:636.09(06)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.

Аріас Р., д-р філософії, доцент.

Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії, доцент.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 26 жовтня 2023 р. м. Білоцерківський НАУ 109 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

4. Умаков В.І. Перша науково-практична конференція з проблем дрібних тварин. ВМУ, 2002. 7. С. 9–10.
5. Горшков С.С. Оперативне лікування, проблеми перспективи. Світ ветеринарії. 2018. № 6. С. 29–31.

Секція 6. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ДІАГНОСТИКИ ТА ФАРМАКОТЕРАПІЇ ПАРАЗИТАРНИХ ХВОРОБ ТВАРИН

УДК 635.09:616.995.132.8:330

АНТІПОВ А.А., канд. вет. наук; **БІЛИК С.А.**, канд. вет. наук; **ГОНЧАРЕНКО В.П.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
antipov_anatolii@ukr.net

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОТИНЕМАТОДІРОЗНИХ ЗАХОДІВ

Встановлено, що найбільше отримано додаткової продукції від використання препарату клозану і він склав 4680,0 грн. Найбільший економічний ефект на 1 гривню витрат становив у тварин, яким застосовували клозан 5 % і він становив 35,53 грн.

Ключові слова: вівці, нематодіри, феборал, клозан 5 %, мебендазол 10 %.

ANTIPOV A.A., candidate of veterinary sciences; **BILYK S.A.**, candidate of veterinary sciences;
HONCHARENKO V.P., candidate of veterinary sciences.
Bila Tserkva National Agrarian University

ECONOMICAL EFFICIENCY OF ANTI-NEMATODIROUS MEASURES

It was established that the most additional products were obtained from the use of the drug Clozan and it amounted to UAH 4,680.0. The greatest economic effect per 1 hryvnia of costs was in animals treated with closan 5% and it amounted to 35.53 hryvnias.

Key words: sheep, nematodes, feboral, closan 5%, mebendazole 10%.

Актуальність теми. Серед причин, що стримують розвиток вівчарства є паразитарні хвороби, у тому числі і нематодірозна інвазія. У зв'язку з цим, актуальним є дослідження з вивчення економічної ефективності препаратів за цієї інвазії [1, с. 58].

Мета роботи – вивчити економічну ефективність антигельмінтиків за нематодірозної інвазії овець.

Матеріал і методи досліджень. Дослідження проводили в ТОВ „Колос” Черкаської області та лабораторії кафедри паразитології та фармакології БНАУ.

З цією метою відібрали 40 тварин, спонтано інвазованих нематодірами і розділили на три дослідні і одну контрольну групи. В період проведення дослідів (який тривав 60 днів) дослідні і контрольні групи тварини знаходились в однакових умовах годівлі та утримання.

Тваринам першої дослідної групи застосовували клозан 5 % розчин у дозі 0,5 мл на 10 кг маси тіла підшкірно індивідуально, одноразово. Вівцям другої групи задавали мебендазол 10 % порошок у дозі 1,0 г на 10 кг маси тіла, одноразово. Вівцям третьої групи задавали суспензію феборал у дозі 0,5 мл на 10 кг маси тіла одноразово. Вівці четвертої групи слугували контролем. До обробки та на 15 добу відбирали проби фекалій для виявлення яєць нематодір. Економічне обґрунтування отриманих результатів досліджень здійснювали користуючись Методичними рекомендаціями до проведення розрахунків з визначення економічної ефективності ветеринарних заходів для підготовки ОКР – бакалавр, спеціаліст і магістр факультету ветеринарної медицини”.

Власні дослідження. За наслідками овоскопічних досліджень встановлено значне поширення нематодірозної інвазії шлунково-кишкового каналу овець в господарстві. Екстенсивність інвазії (EI) становила 62,86 % за інтенсивності інвазії (II) від 18 до 342 екземплярів яєць у 1 грамі фекалій.

Витрати на проведення дегельмінтизації

Заробітна плата головного лікаря ветеринарної медицини становить 15000 гривень, а за 1 годину складає:

$$15000 : 21 : 7 = 102,04 \text{ грн.}$$

Нарахування на заробітну плату становить 36,3%.

$$\text{Звідси, } 102,04 : 100 \times 36,3 = 37,04 \text{ грн.}$$

Вартість робочого часу з нарахуваннями складає:

$$102,04 + 37,04 = 139,08 \text{ грн.}$$

Затрати часу головного лікаря ветеринарної медицини на обробку овець були однакові у кожній групі і склали 1 годину. Для першої дослідної групи всього було витрачено клозану 5% ін'єкційного розчину 22,9 мл на загальну суму 36,18 грн. Для другої – мебендазолу 10% порошку 46,1 г на загальну суму 82,98 грн., а третьої – феборалу суспензії 22,6 мл на загальну суму 31,10 грн. Витрати на дезінвазію кліток по кожній дослідній групі склали 90,0 грн.

Таким чином, затрати на ветеринарні заходи склали:

– в першій дослідній групі:

$$Z_1 = 139,08 + 36,18 + 90,00 = 265,26 \text{ грн.}$$

– в другій дослідній групі:

$$Z_2 = 139,08 + 82,98 + 90,00 = 312,06 \text{ грн.}$$

– в третій дослідній групі:

$$Z_3 = 139,08 + 31,10 + 90,00 = 260,18 \text{ грн.}$$

Визначення додаткової вартості (Дв), одержаної за рахунок збільшення кількості продукції в результаті застосування більш ефективних паразитарних засобів, для лікування овець, обраховували за формулою:

$$\text{Дв} = (\text{Впб} - \text{Впп}) \times \text{Ан, де:}$$

Впб і Впп – вартість виробленої продукції за закупівельними цінами, відповідно при застосуванні базових і нових (більш ефективних) засобів з розрахунку на одну оброблену тварину, грн.;

Ан – число оброблених тварин новими засобами, гол.

– в першій дослідній групі:

$$\text{Дв}_1 = (54,80 \times 52,0 - 45,80 \times 52,0) \times 10 = 4680,00 \text{ грн.}$$

– в другій дослідній групі:

$$\text{Дв}_2 = (53,80 \times 52,0 - 46,10 \times 52,0) \times 10 = 4524,00 \text{ грн.}$$

– в третій дослідній групі:

$$\text{Дв}_3 = (53,60 \times 52,0 - 45,20 \times 52,0) \times 10 = 4368,00 \text{ грн.}$$

Запобіжні економічні збитки в результаті проведення заходів із ліквідації хвороб тварин (Z_{31}) в господарстві розраховували за формулою:

$$Z_{31} = M \times K_{31} \times \Pi_3 - \sum Z, \text{ де:}$$

M – загальне поголів'я сприйнятливих тварин даного виду, гол;

K₃₁ – коефіцієнт потенційної захворюваності тварин в неблагополучних стадах;

Π₃ – питома величина економічного збитку з розрахунку на одну захворілу тварину, грн.;

ΣZ – фактичні економічні збитки, заподіяні фізичній (юридичній) особі даним захворюванням, грн.

Запобіжні економічні збитки в результаті проведення лікувальних ветеринарних заходів (Z_{32}) в господарстві розраховують за формулою 3:

$$Z_{32} = M_{\text{л}} \times K_{\text{л}1} \times \text{Ж} \times \text{Ц} - \sum Z, \text{ де:}$$

M_л – кількість тварин, підданих лікуванню, гол.;

K_{л1} – коефіцієнт потенційної летальності тварин в неблагополучних стадах;

Ж – середня маса тіла однієї тварини, кг.;

Ц – закупівельна ціна одиниці продукції, грн.

– в першій дослідній групі:

$$Z_{31} = (10 \times 0,56 \times 140,40) + (10 \times 0,24 \times 45 \times 52) - 1404,0 = 4996,0 \text{ грн.}$$

– в другій дослідній групі:

$$З_{32} = (10 \times 0,56 \times 156,0) + (10 \times 0,24 \times 45 \times 52) - 1560,0 = 4929,60 \text{ грн.}$$

– в третій дослідній групі:

$$З_{31} = (10 \times 0,56 \times 171,60) + (10 \times 0,24 \times 45 \times 52) - 1716,0 = 4860,96 \text{ грн.}$$

Економічний ефект, отриманий в результаті здійснення лікувальних заходів обраховували за формулою:

$$Еф = Зз + Дв - Вз, \text{ де:}$$

Зз – запобіжні економічні збитки внаслідок проведення ветеринарних заходів;

Дв – додаткова вартість, отримана за рахунок збільшення кількості продукції, грн.;

Вз – витрати на ветеринарні заходи, грн.

– в першій дослідній групі:

$$Еф_1 = 4996,0 + 4680,0 - 265,26 = 9423,74 \text{ грн.}$$

– в другій дослідній групі:

$$Еф_2 = 4929,60 + 4524,0 - 312,06 = 9141,54 \text{ грн.}$$

– в третій дослідній групі:

$$Еф_3 = 4860,96 + 4368,0 - 260,18 = 8968,78 \text{ грн.}$$

Економічний ефект від проведення лікувальних протинематодірозних заходів на 1 гривню витрат обраховували за формулою:

$$Ер = Еф : Вз, \text{ де:}$$

Еф – економічний ефект отриманий в результаті проведення лікувальних протинематодірозних заходів, грн.;

Вз – витрати на протинематодірозні заходи, грн.

– в першій дослідній групі:

$$Ер_1 = 9423,74 : 265,26 = 35,53 \text{ грн.}$$

– в другій дослідній групі:

$$Ер_2 = 9141,54 : 312,06 = 29,29 \text{ грн.}$$

– в третій дослідній групі:

$$Ер_3 = 8968,78 : 260,18 = 34,47 \text{ грн.}$$

Висновок. Найбільший економічний ефект на 1 гривню витрат становив у групі, де застосовували клозан у дозі 0,5 мл на 10 кг маси тіла підшкірно індивідуально і він становив відповідно 35,53 грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Economic effectiveness of drugs for thrichous infection in sheep / S.Bilyk et al. III International Scientific and Practical Conference «Theoretical and practical perspectives of modern science» (August 01-02, 2023). Stockholm, P. 56–64. URL:<https://sconferences.com>

УДК 619:636.7:616.993

ШАГАНЕНКО Р.В., канд. вет. наук

ГОНЧАРЕНКО В.П., канд. вет. наук

КОЗІЙ Н.В., канд. вет. наук

АВРАМЕНКО Н.В., канд. вет. наук

ШАГАНЕНКО В.С., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

dep.parasitology@btsau.edu.ua

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ САЛОРАНЕРА ЗА ЛІКУВАННЯ СОБАК ІЗ МУТАНТНИМ MDR1 ГЕНОМ ХВОРИХ САРКОПТОЗОМ

У роботі наведені результати досліджень із вивчення ефективності застосування сполуки з групи ізоксазолінів - салоранера, за саркоптозу собак, що належать до порід, які володіють мутантним MDR1 геном.

Ключові слова: собаки, *Sarcoptes canis*, мутантний MDR1 ген, салоранер.